

SIMON HATTENSTONE, «A sad hurrah», al diari *The Guardian weekend*, 1 de juliol del 2000.

(Traducció: Alícia Gorina]

[...] Simon té trenta anys, és el germà gran de Sarah, i el marmessor del seu patrimoni. Abans que jo em pugui asseure, ell marca les normes: «una de les coses que la Sarah va dir en les seves últimes instruccions va ser “cap biografia”». Ell també posa de manifest la seva desconfiança en els periodistes, i ho explica com un assumpte familiar. Els seus pares eren tots dos periodistes. Mentre la seva mare va deixar la feina per cuidar els nens, Peter Kane va continuar per esdevenir gerent d'àrea del *Daily Mirror* a la regió de l'Anglia Oriental. Ell havia après com enviar la intimitat privada amb un somriure. «El que ella volia deixar era la seva obra. Això és l'únic que a la Sarah li interessava que la gent veiés, més que la història de la seva vida poc interessant. Quan creixes amb un periodista, de seguida aprens que has d'anar amb molt de compte amb el que expliques a la gent... La Sarah era una persona molt reservada.»

Simon Kane s'assembla a la seva germana. Però mentre ella és guapo, d'estil noi, ell és guapa, estil noia. Es posa sovint vermell. M'explica com van créixer a Essex, com tots dos eren bons alumnes, estudiants entusiastes. Només es portaven un any, i en aquells temps eren competitius d'una manera amable. Després de la secundària, Simon va estudiar Matemàtiques; un any després, Sarah va començar la llicenciatura d'art dramàtic. Ell diu que seria més fàcil polaritzar-los, l'artista i el científic, però no seria correcte.

De nens acostumaven a parlar molt sobre l'amor, sobre els seus somnis, sobre Déu. Sobretot sobre Déu. Durant tota la seva adolescència, Déu dominava la llar. Els quatre membres anaven tots els diumenges a una església evangèlica. En les poques entrevistes que la Sarah va donar, ho descrivia com «la bogeria plena d'esperit i nascuda de nou», i malparlava contra la innocència d'aquells anys religiosos.

Simon fa un gest de dolor, i diu que els reportatges donen una impressió equivocada. «Quan va morir sortia als diaris com si la mama i el papa ho haguessin forçat terriblement, el culte religiós en nosaltres. No va ser així. De tots nosaltres diria que la Sarah era la més fervent». Diu que el

cristianisme d'ella era el de la compassió, d'estimar el veí més que a un mateix, més que no pas la venjança és meva. «Si algú tenia problemes, la Sarah sempre escoltava i feia tot el que pogués per ajudar-lo. N'era molt conscient quan era un nen perquè jo no era gaire així. Jo arribava a un punt que deia “ho sento no puc amb això”, i no recordo a la Sarah mai fent una cosa així».

Diu que la religió era normal, només una part de la seva educació, aleshores sembla canviar d'opinió a mitja frase. «Vam seguir anant a aquesta església, i hi havia gent una mica peculiar. Es van radicalitzar. Van començar a llegir la Bíblia de manera molt literal. I quan fas això acabaràs tenint algunes opinions molt estranyes. Hi ha trossos a la Bíblia que són atroços —ja saps, com el tractament de les dones presoneres de guerra al llibre de Deuteronomi... “si vols prendre la dona, esquinçar-li les ungles i afaitar-li tots els cabells.”» Sembla horroritzat.

Sarah es va tornar atea, la seva escriptura s'encenia per les crueltats comeses en nom de Déu. «Déu, el malparit», era una de les seves frases preferides de Beckett. «Crec que va mirar al món del seu voltant i va pensar que era insostenible pensar que hi havia un Déu totpoderós, tot

vetllador que hagués fet el món així», diu Simon. Durant el temps que estudiava secundària, també estava ocupada dirigint Txèkhov i Shakespeare a l'escola. [...]

Sarah va anar a la universitat per ser actriu. Es va adonar que els actors no tenien poder, i va decidir dirigir. Aleshores es va adonar que no hi havia pràcticament res que volgués dirigir, i va començar a escriure. És divertit, diu Simon, d'alguna manera no tenia cap ambició, i per altra banda sabia exactament el que volia i com aconseguir-ho. «Era molt determinada i intransigent. Només produïa material amb el que se sentia molt feliç.» [...]

Blasted quasi va perdre el seu forat a la temporada del Royal Court. S'havien acumulat altres obres, els havien donat prioritat, i la van posposar al gener del 1995. «A posteriori això pot o no haver sigut gaire intel·ligent», diu la Mel Kenyon. «El gener és un període apagat normalment, i jo sempre havia tingut la sensació... Li havia dit a la Sarah que podria obrir i ser realment problemàtica. Sabia que ho seria, però no de la manera que va passar. Pensava que algunes persones pensarien que és fabulosa i altres horrible, però no vaig pensar que hi hauria atacs personals. Pensava que tothom reconeixeria la qualitat de l'escriptura.

No em vaig adonar del nivell d'estupidesa i rancor que acompanyarien les crítiques. Al final no van criticar res, només l'esdeveniment.» [...]

David Greig: «Hi havia hagut un espectacle que es deia *Penetrator* d'Anthony Neilson l'any abans, i contenia el mateix sexe i violència que *Blasted*. Però el tema és que *Blasted* estava escrit per una dona, una dona jove, i el seu retrat central era un home de mitjana edat periodista en tota la seva debilitat. La gent no ho va criticar seriosament. Ho van tractar com un joc, com si li fessin un favor tractant-ho així.» [...]

El crític de *The Guardian* Michael Billington sap que és un dels crítics que més va molestar a Sarah. Ella li va escriure i l'hi va dir. Abans que ella morís, Billington es va desdir; allò que una vegada havia anomenat ximpleries infantils, s'havia adonat que era un treball «seriós moralment». Avui en dia, Billington parla amb penediment de la seva entusiasta crítica ferotge: «Hi havia un home davant meu que va marxar amb fúria, cridant que hauríem de tornar a la censura. Hi havia una histèria sobre la primera nit, i va ser difícil jutjar l'obra amb calma i serenor. O sigui que em vaig equivocar, com sempre dic. Ella era un gran talent. Sembla

que Harold Pinter va dir en el seu homenatge que era una poeta, i crec que és veritat.»

Billington m'ensenya la carta que Kane li va enviar. Era típic Kane —eloqüent, agressiva, i commovedora, sobretot quan li demanava no repetir la idea que ella fos una creació de David Edgard. [...]